

Charakterystyka egzaminu maturalnego

Absolwent przystępując do egzaminu maturalnego, zdaje obowiązkowo

1. **W części ustnej – egzaminy, dla których nie określa się poziomu,** z następujących przedmiotów:
 - a.** J. polski
 - b.** Język obcy nowożytny wybrany spośród: j. angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego
 - c.** Język mniejszości narodowej, jeżeli był uczniem/absolwentem szkoły lub oddziału z językiem nauczania danej mniejszości narodowej; uczeń/ absolwent szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej nie może wybrać języka danej mniejszości narodowej na egzaminie maturalnym z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego
2. **W części pisemnej – egzaminy na poziomie podstawowym** z następujących przedmiotów
 - a.** J. polski
 - b.** Matematyka
 - c.** Język obcy nowożytny (ten sam, który zdaje w części ustnej)
 - d.** Język mniejszości narodowej, jeśli był uczniem/jest absolwentem szkoły lub oddziału z językiem nauczania danej mniejszości narodowej; uczeń/absolwent szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej nie może wybrać języka danej mniejszości narodowej na egzaminie maturalnym z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego
3. **W części pisemnej – jeden egzamin z przedmiotu dodatkowego** na poziomie rozszerzonym lub – w przypadku języka obcego nowożytnego – na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym. wyboru dokonuje się spośród następujących przedmiotów:
 - a.** biologia
 - b.** chemia
 - c.** filozofia
 - d.** fizyka
 - e.** geografia
 - f.** historia
 - g.** historia muzyki
 - h.** historia sztuki
 - i.** informatyka
 - j.** język łaciński i kultura antyczna
 - k.** język mniejszości etnicznej (język łemkowski)
 - l.** język mniejszości narodowej (wybór spośród języków: białoruski, litewski, niemiecki, ukraiński)
 - m.** język obcy nowożytny (wybór spośród języków: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, włoski)
 - n.** język polski
 - o.** język regionalny (język kaszubski)
 - p.** matematyka
 - q.** wiedza o społeczeństwie

Uczeń/ absolwent **może** ponadto przystąpić w danym roku do egzaminu maturalnego z nie więcej niż pięciu kolejnych przedmiotów dodatkowych wybranych spośród pozostałych przedmiotów dodatkowych, na poziomie rozszerzonym, a w przypadku języków obcych nowożytnych - na poziomie rozszerzonym lub dwujęzycznym.

W przypadku, gdy uczeń/absolwent wybrał na egzaminie maturalnym jako dodatkowy przedmiot język polski, zdaje ten przedmiot tylko w części pisemnej.

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego, z języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, jako przedmiotu dodatkowego, może być zdawany tylko w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej z tego samego języka.

Egzamin maturalny z języka polskiego

Część pisemna

Czas trwania: 170 min.

Łączna ilość punktów: 70 (w tym 20 za pracę z tekstem i 50 za wypracowanie)

Egzamin składa się z dwóch części:

1. czytanie tekstu ze zrozumieniem (długość ok. 500 słów) o tematyce popularnonaukowej, publicystycznej lub politycznej. Do tekstu jest ok. 13 poleceń (przeważnie pytania otwarte), dotyczących treści.
2. Pisanie wypracowania. Do wyboru są dwa tematy: rozprawka oraz interpretacja tekstu lirycznego. Długość wypracowania to 250 słów.

Rozprawka

Temat wypracowania zawiera motyw (problem), który trzeba opisać oraz polecenie czy należy poprzeć je tekstami literatury czy kultury (dzieła literackie, filmy, obrazy, rzeźby). Do tematu zawsze dołączony jest fragment lektury, który jest podstawą wypracowania i to jego należy przeanalizować pod kątem tematu. Wiedza na temat całości lektury, z której pochodzi fragment jest tylko pomocnicza.

Teksty wykorzystywane do zadań mogą pochodzić z podstawy programowej (wtedy nawiązując do całości należy się orientować z jakiej epoki pochodzą, na jakiej filozofii są oparte, na jakim programie artystycznym, **niedopuszczalna jest nieznajomość bohaterów**) lub nie.

Wypracowanie powinno wyglądać w następujący sposób:

- wstęp (o motywie występującym w temacie)
- odwołanie się do fragmentu załączonego do tematu pod kątem motywu z tematu
- inny przykład z literatury lub kultury zawierający motyw z tematu (w zależności jak jest w temacie, podajemy jeden lub więcej przykładów)
- zakończenie, czyli podsumowanie przytoczonych argumentów

Interpretacja tekstu lirycznego

- należy określić przynależność gatunkową wiersza,

- typ liryki, przynależność tematyczną, sytuację liryczną,
- scharakteryzować podmiot liryczny oraz określić adresata utworu
- opisać kompozycję utworu, zastosowane środki stylistyczne oraz określić ich funkcję w utworze.

Część ustna

Czas trwania: ok. 30 min. (15 min na przygotowanie, 10 min na wypowiedź monologową oraz 5 min na rozmowę z komisją)

Łączna ilość punktów: 40 (w tym do 16 za treść wypowiedzi, do 8 za organizację wypowiedzi, do 8 za treść wypowiedzi podczas rozmowy, do 8 za styl obu wypowiedzi)

Przebieg egzaminu:

Po wejściu do sali uczeń losuje jeden zestaw, który składa się z polecenia w formie pytania i tekstu kultury, który należy do jednego z trzech typów: literackiego, językowego lub ikonycznego. Po wylosowaniu zdający ma 15 minut na przygotowanie swojej odpowiedzi. Może robić notatki i rozplanować wypowiedź. Prawidłowe przygotowanie polega na:

- przeczytaniu polecenia i załączonego tekstu kultury
- przygotowanie wstępu (o motywie występującym w temacie)
- przygotowanie wypowiedzi, w której określimy, w jaki sposób podany tekst kultury koresponduje z tematem
- wybór innych tekstów kultury, które poruszają podany w temacie problem
- podsumowanie, czyli wyciągnięcie wniosków

Najlepiej zapisać na kartce plan wypowiedzi w punktach. Podczas wygłaszanego przed komisją monologu można korzystać z przygotowanych notatek.

Komisja zadając pytania do naszej wypowiedzi oczekuje pełnej odpowiedzi, czyli nie jednym zdaniem.

Przebieg egzaminu ustnego z j. polskiego

	PRZEBIEG EGZAMINU	CZAS TRWANIA
CZYNNOŚCI ORGANIZACYJNE	Zdający losuje zadanie egzaminacyjne	-
PRZYGOTOWANIE WYPOWIEDZI MONOLOGOWEJ	Zdający przygotowuje się do wygłoszenia wypowiedzi na wylosowany temat (może w tym czasie przygotować ramowy plan wypowiedzi, konspekt, notatki pomocnicze)	Nie więcej niż 15 minut
WYPOWIEDŹ MONOLOGOWA	Zdający wygłasza wypowiedź monologową.	Około 10 minut
ROZMOWA	Zdający uczestniczy w rozmowie z zespołem przedmiotowym (dotyczącej wygłoszonej wypowiedzi monologowej)	Około 5 minut

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego

Część pisemna

Czas trwania: 120 minut

Egzamin składa się z czterech części:

1. **Rozumienie ze słuchu** (zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu. Tekstu odtwarzane są dwa razy w sali egzaminacyjnej z płyty CD, na której oprócz tekstów w języku obcym - nagrane są instrukcje w języku polskim dotyczące rozwiązywania zadań)

Typy zadań:

Zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz

2. **Rozumienie tekstów pisanych** (zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym)

Typy zadań:

Poziom podstawowy i rozszerzony: zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz

3. **Znajomość środków językowych** (zadania sprawdzające znajomość środków językowych - leksykalno-gramatycznych – oparte na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym)

Typy zadań:

Poziom podstawowy: zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie

Poziom rozszerzony: zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, zadania otwarte: zadania z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych

4. **Wypowiedź pisemna** (zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi treści oraz formy zawartymi w poleceniu)

Formy wypowiedzi:

Poziom podstawowy: tekst użytkowy (np. list w formie tradycyjnej lub elektronicznej [e-mail], wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów.

Jedno zadanie (bez możliwości wyboru), polecenie w j. polskim; w treści zadania podane są cztery elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi

Długość wypowiedzi: 80-130 słów.

Poziom rozszerzony: tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji.

Jedno zadanie; dwa tematy w języku polskim, zdający wybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi.

Długość wypowiedzi: 200-250 słów.

Część ustna (bez określania poziomu)

Czas trwania: ok. 15 minut

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego trwa około 15 minut, Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, w obecności drugiego nauczyciela, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z trzech zadań i zawiera polecenia w języku polskim oraz materiał ikonograficzny.

Przebieg egzaminu

Czas trwania	Zadania
Okolo 2 minut	Rozmowa wstępna – abiturient odpowiada na pytania egzaminującego. Pytania powinny dotyczyć zainteresowań i doświadczeń życiowych zdającego. Lista pytań zamieszczona jest wyłącznie w zestawie egzaminującego. Ta część egzaminu nie podlega ocenie, ale ma wpływ na ogólną ocenę umiejętności językowych zdającego.
Maksymalnie 3 minuty	Zadanie 1: Rozmowa z odgrywaniem roli – w trakcie rozmowy zdający musi się odnieść do czterech elementów wskazanych w poleceniu, rozwinąć swoją wypowiedź w zadawalającym stopniu i właściwie zareagować na wypowiedzi egzaminującego.
Maksymalnie 4 minuty	Zadanie 2: Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania – zdający opisuje ilustrację zamieszczoną w wylosowanym zestawie, następnie odpowiada na trzy pytania egzaminującego. Pierwsze pytanie wymaga interpretacji sytuacji przedstawionej na zdjęciu. Drugie nawiązuje do tematyki zdjęcia, ale może również dotyczyć osobistych doświadczeń zdającego. Trzecie pytanie wymaga zazwyczaj zrelacjonowania wydarzeń w przeszłości, a więc zastosowanie czasu przeszłego. Pytania zamieszczone są wyłącznie w zestawie egzaminującego.
Maksymalnie 5 minut (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)	Zadanie 3: Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania – zdający ma minutę na zapoznanie się z poleceniem i przygotowanie się do wypowiedzi. Zdający wybiera jeden spośród dwóch lub trzech elementów przedstawionych w materiale stymulującym. Wybiera on element, który jego zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu, i uzasadnia swoją decyzję. Następnie wyjaśnia dlaczego odrzuca pozostałe elementy, oraz odpowiada na dwa pytania związane z tematyką materiału stymulującego. Egzaminujący posiada w swoim zestawie cztery pytania, spośród których wybiera dwa i zadaje je zdającemu.

Źródło: strony internetowe OKE i CKE